

کتاب دهم

هاتف غیب

یکصد و ده نکتۀ ناب از علامه ذوالفنون حسن حسن‌زاده آملی رحمۃ اللہ علیہ

محمد صادق‌خانمی

www.ketab.ir

شماره ردیف: ۱۷۲۴

اخلاق - ۱۴۸

۱۴۰۳-۳۱

هاتف غیب: یکصد و ده نکته ناب از علامه ذوالفقون حسن حسن زاده آملی رحمته الله علیه | محمد صادق خانی

ناشر: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی رحمته الله علیه | کتاب دهم

طرح جلد: محمدامین محمدلو | چاپ یکم، بهار ۱۴۰۳ | شمارگان: ۵۰۰ | اشراق | قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان

WWW.HATIF.IR @HATIF.IR	قم، خیابان شهدا، کوی ۲۴، پلاک ۳۸، کد پستی: ۳۷۱۸۵۱۶۱۱۶ تلفن: ۰۲۵۳۷۷۴۲۳۲۶/	 9 786004 444965
---------------------------	---	--

www.ketab.ir

سرشناسه	: ۱۳۵۸- محمد صادق خانی
عنوان و نام پدیدآور	: هاتف غیب: یکصد و ده نکته ناب از علامه ذوالفقون حسن حسن زاده آملی <small>رحمته الله علیه</small> / محمد صادق خانی
مشخصات نشر	: قم: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی <small>رحمته الله علیه</small> ، انتشارات، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	: ۵۲ ص:؛ ۲۱/۵×۱۴/۵ س.م.
فروست	: مجموعه نکته های ناب؛ کتاب دهم.
شابک	: ۵-۴۹۶-۴۴۴-۶۰۰-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیا.
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۴۶؛ همچنین به صورت زیرنویس.
یادداشت	: نمایه.
عنوان دیگر	: یکصد و ده نکته ناب از علامه ذوالفقون حسن حسن زاده آملی <small>رحمته الله علیه</small> .
موضوع	: اسلام -- مطالب گونه گون. Islam -- Miscellanea
شناسه افزوده	: مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی <small>رحمته الله علیه</small> ، انتشارات.
رده بندی کنگره	: BP۱۱
رده بندی دیویی	: ۰۲/۲۹۷
شماره کتاب شناسی ملی	: ۹۶۲۸۹۶۲

همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

۹	مقدمهٔ معاونت پژوهش
۱۳	مقدمهٔ گردآورنده
۱۵	نکتهٔ یکم: بسم الله الرحمن الرحيم
۱۵	نکتهٔ دوم: خواب راست
۱۵	نکتهٔ سوم: تنها تویی
۱۶	نکتهٔ چهارم: ذکر و فکر و سالکان
۱۶	نکتهٔ پنجم: احادیث معراج
۱۶	نکتهٔ ششم: تعقل
۱۶	نکتهٔ هفتم: دین چیست؟
۱۷	نکتهٔ هشتم: عدم تحریف قرآن کریم
۱۷	نکتهٔ نهم: خودسازی واجب است
۱۷	نکتهٔ دهم: فقه، اخلاق و توحید
۱۷	نکتهٔ یازدهم: روح انسان
۱۸	نکتهٔ دوازدهم: ضرورت تشابه معجزه با صفت قوم
۱۸	نکتهٔ سیزدهم: انسان مظهر کامل واجب الوجود
۱۸	نکتهٔ چهاردهم: نسیان
۱۹	نکتهٔ پانزدهم: ولایت و دین
۱۹	نکتهٔ شانزدهم: رضا و تسلیم محض دو ضرورت همیشگی سلوک
۱۹	نکتهٔ هفدهم: انسان و بدن
۱۹	نکتهٔ هجدهم: لطافت نفس
۲۰	نکتهٔ نوزدهم: لطائف ادعیه
۲۰	نکتهٔ بیستم: هنر بزرگ
۲۰	نکتهٔ بیست و یکم: یقین

- ۲۱ نکتۀ بیست و دوم: فضیلت سورۀ قدر
- ۲۱ نکتۀ بیست و سوم: تفاوت فلسفه و عرفان
- ۲۱ نکتۀ بیست و چهارم: سیر در رؤیا
- ۲۱ نکتۀ بیست و پنجم: آیه نور
- ۲۱ نکتۀ بیست و ششم: اولین دستور میرزا علی قاضی رحمته به شاگردانش
- ۲۲ نکتۀ بیست و هفتم: وصیت مهم
- ۲۲ نکتۀ بیست و هشتم: مسافر ابدی
- ۲۲ نکتۀ بیست و نهم: ادعای خدایی
- ۲۲ نکتۀ سی ام: ساعت زندگی
- ۲۳ نکتۀ سی و یکم: معروف کرخی
- ۲۳ نکتۀ سی و دوم: ذوق
- ۲۳ نکتۀ سی و سوم: سورۀ ضحی و شرح
- ۲۳ نکتۀ سی و چهارم: شفاعت
- ۲۴ نکتۀ سی و پنجم: مراقبه و ادراکات
- ۲۴ نکتۀ سی و ششم: ولایت
- ۲۴ نکتۀ سی و هفتم: همنشینی
- ۲۴ نکتۀ سی و هشتم: مهم ترین کار
- ۲۵ نکتۀ سی و نهم: نیت های پلید
- ۲۵ نکتۀ چهل و یکم: پرواز کن
- ۲۵ نکتۀ چهل و دوم: حروف مقطعه قرآن
- ۲۶ نکتۀ چهل و سوم: ریاضت صحیح
- ۲۶ نکتۀ چهل و چهارم: کشیک نفس
- ۲۶ نکتۀ چهل و پنجم: برکات دعا
- ۲۷ نکتۀ چهل و ششم: ذکر قلبی
- ۲۷ نکتۀ چهل و هفتم: عمل کمتر از اربعین نباشد
- ۲۸ نکتۀ چهل و هشتم: استجاب دعا
- ۲۸ نکتۀ چهل و نهم: تحصیل یقین
- ۲۸ نکتۀ پنجاهم: امام میزان حق است
- ۲۸ نکتۀ پنجاه و یکم: ارتقای نفس و مداومت بر ذکر «یا حی یا قیوم»

۲۹	نکته پنجاه و دوم: صابر باش
۲۹	نکته پنجاه و سوم: دستورالعمل مفید و آسان
۳۰	نکته پنجاه و چهارم: عالم ماده در حرکت
۳۰	نکته پنجاه و پنجم: مذهب شیعه
۳۰	نکته پنجاه و ششم: غذای انسان
۳۱	نکته پنجاه و هفتم: سرمایه کسب
۳۱	نکته پنجاه و هشتم: اقرب حقایق
۳۱	نکته پنجاه و نهم: موت
۳۱	نکته شصت و یکم: مقام فوق مجرد انسان
۳۱	نکته شصت و یکم: کلید مشکلات
۳۲	نکته شصت و دوم: رستگاری
۳۲	نکته شصت و سوم: عقل و عرفان
۳۲	نکته شصت و چهارم: خدا را با اسمای حسنا بخوانیم
۳۳	نکته شصت و پنجم: هدف در افعال الهی و آفرینش
۳۳	نکته شصت و ششم: تفکر
۳۳	نکته شصت و هفتم: نیل به حقایق هستی
۳۴	نکته شصت و هشتم: تعمق در قرآن
۳۴	نکته شصت و نهم: فرق علم و معرفت
۳۴	نکته هفتادم: عرفان عملی
۳۴	نکته هفتاد و یکم: فنای فی الله
۳۵	نکته هفتاد و دوم: طهارت ظاهر
۳۵	نکته هفتاد و سوم: یقین
۳۵	نکته هفتاد و چهارم: مکاشفه
۳۶	نکته هفتاد و پنجم: حیات عقل
۳۶	نکته هفتاد و ششم: قدم اول
۳۶	نکته هفتاد و هفتم: گام های نفی و اثبات
۳۷	نکته هفتاد و هشتم: دفع بلیات
۳۷	نکته هفتاد و نهم: ذکر یونسیه
۳۷	نکته هشتادم: یا حی یا قیوم
۳۸	نکته هشتاد و یکم: فایده مهم

۳۸	نکته هشتاد و دوم: ارواح عامی
۳۸	نکته هشتاد و سوم: رب هر موجود
۳۸	نکته هشتاد و چهارم: توسل به ابوالفضل العباس
۳۹	نکته هشتاد و پنجم: معیار انسان سنج
۳۹	نکته هشتاد و ششم: اهل دنیا
۳۹	نکته هشتاد و هفتم: معراج
۳۹	نکته هشتاد و هشتم: صمد
۴۰	نکته هشتاد و نهم: حیات ممتد
۴۰	نکته نودم: مآذبه الهی
۴۰	نکته نود و یکم: اسم اعظم
۴۰	نکته نود و دوم: زندگی بی معارض
۴۰	نکته نود و سوم: آیه سخره
۴۱	نکته نود و چهارم: خلاص در لاله الآله
۴۱	نکته نود و پنجم: داخل شدن در رحمت خدا
۴۱	نکته نود و ششم: ایضاً اعجاز
۴۱	نکته نود و هفتم: عبد شکور
۴۲	نکته نود و هشتم: سوره واقعه
۴۲	نکته نود و نهم: حکمت یافتن
۴۲	نکته صدم: قضای حاجت با اسم اعظم
۴۳	نکته صد و یکم: دعای ام داوود برای نجات از گرفتاری
۴۳	نکته صد و دوم: رهایی از دردها
۴۳	نکته صد و سوم: رفع دشمن
۴۳	نکته صد و چهارم: تحلیه
۴۳	نکته صد و پنجم: بالاترین دستور العمل عرفانی
۴۴	نکته صد و ششم: بدون ولایت نمی شود
۴۴	نکته صد و هفتم: مکاشفه، حال، مقام
۴۴	نکته صد و هشتم: علی بن ابی طالب
۴۵	نکته صد و نهم: علم و عمل
۴۵	نکته صد و دهم: قضای حاجات
۴۶	منابع
۴۷	منابع

مقدمهٔ معاونت پژوهش

حقیقت اصیل‌ترین، جاودانه‌ترین و زیباترین راز هستی و نیاز آدمی است که سلسلهٔ مؤمنان و عالمان صادق، چه جان‌ها که در راه آن نبخته، و جاهلان و باطل‌پرستان چه توطئه‌ها و ترفندها که برای محو و مسخ آن نساخته‌اند. چه تلخ‌واقعیتی است مظلومیت حقیقت، و چه شیرین‌حقیقتی است این واقعیت که در مصاف همیشگی حق و باطل، حق سربلند و سرفراز است و باطل از بین رفتنی و نگونسار. این والایی و بالانشینی حقیقت، گذرگاه بر سرشت حق، وام‌دار کوشش‌های خالصانه و پایان‌ناپذیر حقیقت‌جویانی است که بر عرصهٔ نظر و عمل کمر همت محکم بسته و از دام و دانهٔ دنیارسته‌اند و در آن میان نقش و تأثیر ادیان و پیامبران الهی، و به‌ویژه اسلام و پیامبر اکرم و خانشینان برحق و گرامی او علیه السلام، برجسته‌ترین است.

دانشمندان نام‌آور شیعه رسالت‌خطیر و بی‌نظیر خویش را بهره‌گیری از عقل و نقل و غوص در دریای معارف قرآن و برگرفتن گوهر ناب حقیقت از سیرهٔ آن پیشوایان و عرضهٔ آن به عالم بشری و دفاع جانانه در برابر هجوم ظلمت‌پرستان حقیقت‌گریز دانسته و در این راه دیده‌ها سوده و جان‌ها فرسوده‌اند. اکنون در عصر بحران معنویت که دشمنان حقیقت و آدمیت هر لحظه با تولید و انتشارِ فزون از شمار آثار نوشتاری و دیداری و به‌کارگیری انواع ابزارهای پیشرفتهٔ سخت‌افزاری و نرم‌افزاری در عرصه‌های گوناگون برای سیطره بر جهان می‌کوشند، رسالت حقیقت‌خواهان و اندیشمندان حوزوی و دانشگاهی، به‌ویژه عالمان دین، بس عظیم‌تر و سخت‌دشووارتر است.

در جهان تشیع، پژوهشگران حوزوی در علوم فلسفی و کلامی، تفسیری و حدیثی، فقهی و اصولی و نظایر آن کارنامه درخشانی دارند، و تأملات ایشان بر تارک پژوهش‌های اسلامی می‌درخشد. درزمینه علوم طبیعی و تجربی و فناوری‌های جدید نیز پژوهشگران ما تلاش‌هایی چشمگیر کرده، گام‌هایی نویدبخش برداشته و به جایگاه درخور خویش در جهان نزدیک شده‌اند، و می‌کوشند تا با فعالیت‌های روزافزونشان مقام شایسته خویش را در صحنه علمی بین‌المللی باز یابند. باین همه در قلمرو پژوهش‌های علوم اجتماعی و انسانی تلاش‌های دانشمندان این مرزوبوم آن‌گونه که شایسته نظام اسلامی است به بار ننشسته و آنان گاه به ترجمه و اقتباس نظریات دیگران بسنده کرده‌اند. در این زمینه کمتر می‌توان رد پای ابتکارات و به‌ویژه خلاقیت‌های برخاسته از مبانی اسلامی را یافت و تا رسیدن به منزلت مطلوب، راهی طولانی و پرچالش در پیش است؛ از این رو افزون بر استنباط، استخراج، تفسیر و تبیین آموزه‌های دینی و سازمان‌دهی معارف اسلامی، کاوش در مسائل علوم انسانی و اجتماعی از دیدگاه اسلامی و تعیین آنها از مهم‌ترین اهداف و اولویت‌های مؤسسات علمی، به‌ویژه مراکز پژوهشی حوزه‌های علمیه است.

مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی علیه السلام در پرتو تأییدات رهبر کبیر انقلاب اسلامی و حمایت‌های بی‌دریغ خلف صالح وی، حضرت آیت‌الله خامنه‌ای «مدظله‌العالی» از آغاز تأسیس براساس سیاست‌ها و اهداف ترسیم‌شده از سوی حضرت آیت‌الله محمدتقی مصباح یزدی «دامت برکاته» به امر پژوهش‌های علمی و دینی اهتمام داشته و در مسیر برآوردن نیازهای فکری و دینی جامعه، به پژوهش‌های بنیادی، راهبردی و کاربردی پرداخته است. معاونت پژوهش مؤسسه برای تحقق این امر مهم، افزون بر برنامه‌ریزی و هدایت دانش‌پژوهان و پژوهشگران، درزمینه نشر آثار محققان نیز کوشیده و بحمدالله تاکنون آثار ارزنده‌ای را در حد توان خود به جامعه اسلامی تقدیم کرده است.

کتاب پیش روی، پژوهشی است در قلمرو عرفان و اخلاق اسلامی که با تلاش پژوهشگر ارجمند آقای محمد صادق خانی نگارش یافته است. هدف اصلی نویسنده ارائه توصیه‌ها و نکات عرفانی و اخلاقی برای علاقه‌مندان آموزه‌های ناب اسلام است.

معاونت پژوهش از مؤلف محترم، حجج الاسلام والمسلمین آقایان حسین مظفری و حسین احمدی حسین آبادی که با مطالعه و ارائه نظرهای سودمندشان، بر اتقان و غنای اثر افزوده‌اند، صمیمانه سپاسگزاری می‌کند و توفیق روزافزون ایشان را از خداوند متعال خواستار است.

معاونت پژوهش

مؤسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی علیه السلام

www.ketab.ir

مقدمه گردآورنده

بسم الله الرحمن الرحيم

خير الكلام ما قلَّ ودلَّ.

مهم‌ترین مطلب یا یکی از مهم‌ترین مطالب در زندگی انسان، داشتن فرهنگ الهی و اسلامی است و وجهه همت همه انبیا و اولیای الهی، ایجاد فرهنگ توحیدی و الهی و اسلامی بوده است؛ زیرا تا فرهنگ و اعتقادات آدمی صحیح نباشد نمی‌تواند جانشین خداوند در زمین باشد، و در غیر این صورت، جامعه را عالم شکل نخواهد گرفت؛ به‌ویژه در عصر حاضر که کشور ما آماج هجومه‌های فرهنگی بسیار از جانب دشمنان قرار گرفته و شیاطین و مستکبران که بی‌شمار ابزارهای تبلیغاتی ارتباط جمعی در اختیار آنهاست، فرهنگ اسلامی و عالی‌قدر ما را هدف گرفته و می‌خواهند این نعمت بزرگ را از ملت عزیزمان بگیرند. البته علمای همیشه‌بیدار اسلام بی‌کار ننشسته و با تمام وجود، وظیفه خطیر و مهم آگاهی‌بخشی به مردم و به‌ویژه نسل جوان را به عهده گرفته و این کار را به بهترین وجه انجام داده‌اند. نهایت اینکه وظیفه ما این است که برای فهم فرهنگ الهی به این عالمان بصیر و آثار آنها مراجعه کنیم، نه اینکه حتی اسلام و فرهنگ اسلامی را نیز از غرب و بیگانگان بگیریم، و حال آنکه آثار علمای ما مملو از حقایق و فرهنگ زلال اهل بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام است:

سال‌ها دل طلب جام جم از ما می‌کرد / آنچه خود داشت ز بیگانه تمنای کرد
گوهری کز صدف کون و مکان بیرون بود / طلب از گم‌شدگان لب دریا می‌کرد
با توجه به اشتغالات گوناگون مردم و به‌ویژه نسل جوان و همچنین

کم حوصلگی آنان در زمینه مطالعه کتاب‌های مفصل و پر حجم و علاقه به مطالعه آثار حاوی نکات مهم و کلیدی، تألیف کتبی با این خصوصیات ضرورتی اجتناب‌ناپذیر می‌نماید. بر این اساس، این فقیر الی‌الله، بر خود لازم دانستم که نکاتی را از آثار علما و بزرگان دین انتخاب کنم و در قالب کتاب‌هایی کم حجم و سبک که در سفر و حضر قابل استفاده باشد به اهل فضل و معرفت تقدیم بدارم. کتاب نخست از این مجموعه کتاب‌ها، ۱۰ نکته برگزیده، به عدد نام مبارک باب مدینه علم، امام الکلی فی الکلی، حضرت اسدالله الغالب، امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب علیه السلام، از آثار گران قدر و ارزشمند ابوالفضائل، علامه ذوالفنون، حضرت آیت‌الله حسن حسن‌زاده آملی رحمته الله به نام هاتف غیب می‌باشد.

امیدوارم رضا به دستوره‌های خداوند، نقش جانمان، و نور الهی، هدایت‌گر راهمان باشد: وما توفیقی الا بالله علیه توکلت والیه انیب و صلی الله علی محمد و آله الطاهیر المعصومین ولعنة الله علی اعدائهم اجمعین والحمد لله رب العالمین.

محمد صادق‌خانی

یکمهرماه ۱۳۹۱/۵/۲۹ ه. ش

ایلام